

# Obsah

Úvod .....	5
1 Technické vzdělávání v současné české škole .....	6
1.1 Hlavní cíle technického vzdělání na ZŠ .....	6
1.2 Vzdělávací systém .....	8
1.3 Pojetí výuky .....	10
1.4 Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a svět práce .....	10
1.5 Modulární uspořádání kurikula .....	13
1.6 Rámcový vzdělávací program (RVP) .....	17
1.7 Klíčové kompetence v technickém vzdělávání .....	18
1.8 Průřezová témata .....	20
2 Technická výchova starších žáků .....	21
2.1 Technická výchova jako součást vzdělávání .....	21
2.2 České vzdělávání v kontextu Evropské unie .....	22
3 Problematika tvořivosti v edukačním procesu .....	24
3.1 Význam tvořivosti .....	24
3.2 Historický pohled na tvořivost .....	24
3.3 Vymezení pojmu tvořivost .....	30
3.4 Charakteristika tvůrčího procesu .....	31
3.5 Faktory ovlivňující tvořivost .....	36
3.6 Bariéry tvořivosti .....	39
3.6.1 Kategorie bariér tvůrčího myšlení .....	39
3.6.2 Bariéry z hlediska vnitřních a vnějších podmínek .....	41
3.7 Tvořivost a technické vzdělávání v kontextu doby .....	44
3.8 Jak napomáhat rozvoji tvořivosti žáka .....	51
3.8.1 Subjektivní předpoklady a objektivní podmínky rozvoje tvořivosti .....	52
3.9 Účinné využívání a zásady tvůrčího vyučování .....	56
3.10 Výhody a nevýhody tvůrčího vyučování .....	57
3.11 Tvůrčí dovednosti a řešení problému .....	57
3.12 Technická tvůrčí činnost .....	59
3.12.1 Charakteristika technické tvořivosti .....	60
3.12.2 Technická tvorba .....	60
3.13 Představivost a její vztah k tvořivosti .....	61
3.13.1 Představivost a školní věk .....	61
3.13.2 Představivost a asociační zákony .....	61
3.13.3 Představivost a její typy .....	62
3.13.4 Druhy představ .....	63
4 Projekty jako jedna z možností rozvoje tvořivých schopností .....	64
4.1 Projektová metoda, projektové vyučování .....	64
4.1.1 Přednosti a význam projektového vyučování .....	65
4.1.2 Východiska projektů .....	67
4.1.3 Druhy projektů .....	69
4.1.4 Realizace projektu .....	71
4.1.5 Zavedení projektové metody do výuky .....	71
4.2 Pozitiva projektové metody .....	73
4.3 Negativa projektové metody .....	76
4.4 Mezinárodní projekty z oblasti technické výchovy .....	78
4.4.1 Historie vzdělávacích programů EU .....	78
4.4.2 Program Sokrates .....	78
4.4.3 Program Comenius .....	79
4.4.4 Program Jean Monet .....	80
4.4.5 Aktivita eTwinning .....	80
4.5 Vliv projektů na tvořivost .....	82
5 Výzkum tvořivých schopností žáků základní školy .....	86
5.1 Výzkumné cíle .....	86

5.2	Stanovení hypotéz .....	86
5.3	Metodika výzkumu .....	87
5.3.1	Tvarový skládací test .....	88
5.3.2	Torrancův figurální test tvořivého myšlení .....	92
5.4	Prezentace a analýza naměřených dat .....	95
5.4.1	Výsledky testů .....	95
5.4.2	Porovnání dosažených hodnot TST u některých posuzovaných skupin .....	107
5.4.3	Výsledky Torranceho figurálního testu tvořivého myšlení .....	108
5.4.4	Další výsledky, shrnutí a závěry výzkumu .....	125
6	Závěr .....	128
7	Literatura a zdroje .....	130
	Shrnutí .....	134
	Resumé .....	135
	Rejstřík .....	136